

КИЗИЛ УЗБЕКИСТОН

УЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ
МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, УЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ
СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

«КИЗИЛ УЗБЕКИСТОН» — ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО
КОМИТЕТА КОМПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА, ВЕРХОВНОГО
СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ УЗБЕКСКОЙ ССР.

43-ИЛ ЧИҚИШИ
№ 131 (11.880)

Чоршанба, 7 июнь, 1961 йил.

Баҳоси 2 тийин.

Съезд олди мусобақаси байроғини баланд кўтарайлик!

Ижодкор совет халқи жонажон Коммунистик партиянинг XXII съездида зўр тайёргарлик кўрмоқда. Ишчининг ҳам, колхозчининг ҳам, бинокор ва интеллигентнинг ҳам — барча совет кишиларининг қалби ягона мақсад билан — шонли партиямиз съездини коммунистик қурилиш йўлида янгидан-янги ғалабалар ила кўтариб олиш тўғриси билан тўлиб-тошган.

Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг навбатдаги XXII съезди мамлакатимиз тарихида, партиямиз тарихида, жаҳон коммунистик ва ишчи партиялари тарихида, халқларо ишчилар ҳақиқати тарихида буюк воқеа бўлади.

Коммунистик партия XXII съезди қабириладан йилинги янги зафарлари сари интилаётган совет халқи ўз азия Ватанининг куч-қудратини янада ошириш, етти йилликнинг унчи йили топиш-риқларини шараф билан бажариш учун курашмоқда. Зўр куч билан кенгайиб бораётган умумхалқ со-циалистик мусобақаси саноатда, қишлоқ хўжалигида — халқ хўжа-лигининг ҳамма тармоғида юксак натижаларга, катта муваффақият-ларга эришишининг таъминла-моқда. Коммунистларимиз ишлаб-танган ва курашаётган, коммунистик намуналарни ўз ҳаётига — турму-шига чуқур сингдираётган минг-миглаб кишилар, қаҳрамонона меҳнат қилаётган машааларимиз қатори кун сайин ўсмоқда.

Бутун совет халқи каби Совет Ўзбекистони меҳнаткашлари ҳам шу йилинги беш ойлик топиш-риқ-ларини муваффақиятли бажариб, янги марралар сари интилоқда-лар.

Ўзбекистон КП Марказий Ко-митетининг яқинда бўлиб ўтган пленуми Ўзбекистон Компартияси-нинг XVI съездини шу йил 25 сентябрда қабиришга қарор қилди. Съезд «КПСС программасининг лойиҳаси тўғрисида»ги ҳамда «КПСС Уставининг лойиҳаси тў-ғрисида»ги қарорларни муҳокама қилади.

Ўзбекистон Компартиясининг навбатдаги съезди кун тартибига қўйилган масалалар гойа катта аҳамиятга эгадир. КПССнинг янги программаси партияимиз, бутун совет халқини коммунистик жамия-ет қуриш учун олиб бораётган буюк курашнинг улғувор програм-маси билан қуrollантилади.

Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг ленинчи Марказий Комитети В. И. Лениннинг қўсат-маларига амал қилиб, мамлакатим-изни коммунистик нурун қўй-қилари томон бошлаб бормоқда. Коммунистик партиянинг йўли, мақсади, бутун фаолияти маркс-изм-ленинизмнинг тоғибона идея-ларига амал қилиш ва уни ик-лол этиш билан тарбиялаш — партия таъинлотларининг муҳим вазифа-си. Давлатни ва партияни адо-лдорчиликка қилиш, ваъдалар, қўсат-маларига амал қилиш, жомат-ларини тарбиялаш, коммунистик тартибни янада мустахкамла-тиш, уруш ҳаётига қарин қаттиқ туриб кўрашда намуна бўлмоқ-да ва жаҳондаги барча халқлар-нинг, ўз оқолини ва миллати му-стақиллиги учун курашаётган ме-ҳнаткашларнинг ҳурмати ва муҳа-батига сазовор бўлмоқда.

Коммунистик партия ишлаб чи-ққан барча таъбирлар, қабул қил-ган қарорлар марксизм-ленинчи ре-волюция назариясининг улғу Лени-н асосатларининг амалда ошири-ла ётганлигининг, мамлакат эконо-миксини тўхтовсиз ривожлантири-шинг ёркин намунасида.

Етти йилликнинг унчи йилида республикамиз олдинда муҳим ва-зифалар турибди. Бу вазифалар Ў-збекистон ССР қишлоқ хўжали-ки

меҳнаткашларининг қишлоқ хўжа-лиқ маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлашни қўлайитириш юзасидан олган социалистик мажбуриятда равшан кўрсатилган. Бу йил она-Ватанга 3 миллион 200 минг тон-на пахта, 220 минг тонна каноп-лут, 4,5 минг тонна тамаки, 737 минг тонна дон, 639 минг тонна сабзавот, 352 минг тонна картош-ка, 589 минг тонна полик экинла-ри маҳсулоти, 153 минг тонна мева ва резавор, 203 минг тонна уғун, 14 минг 660 тонна пилла, 314 минг тонна гўшт (тирик вази-да), 185 минг тонна гўшт (сўйил-ган вазида), 979 минг тонна сўт, 22 минг 900 тонна жуя, 513 мил-лион дона тухум, 1 миллион 664 минг дона қорақўл тери етказиб беришимиз керак.

Республикамизнинг саноат хо-димлари, халқ хўжалигининг бош-ка тармоқларидаги меҳнаткашлар ҳам ана шундай юксак социали-стик мажбуриятлар олганлар. Дав-лат пландарини, олинган соци-алистик мажбуриятларини шараф билан бажариш, мамлакатга сано-ат ва қишлоқ хўжалиқ маҳсуло-тларини қўлаб етказиб бериш — Ўзбекистон меҳнаткашларининг, партия таъинлотларининг партия-миз съездларига муносиб совғаси бўлади.

Йилинги ярмى ўтиб бормоқда. Бирок айрим саноат қорхоналари ва қурилишлар ўз вазифаларига олган мажбуриятларини адо этмаёт-тирлар. Қўнғина районлар ва но-қошлар ҳамда совхозларда гўза ва бошқа қишлоқ хўжалиқ экинлари-ни парвариш қилишда қолоқликка йўл қўйилмоқда. Узаро текшириш бригадалари Тошкент, Самарқанд, Бўхоро, Сурхондарё ва бошқа об-ластларда гўза қатор ораларини ишлашда — култивация, суғориш ва озиклантиришда катта намчи-ликларга йўл қўйилганлигини, чорва тўғини қўлайитириш, пил-лаштириш, овозлантириш, гўшт, сўт ва бошқа маҳсулотлар етишти-ришга илжайи ётиб берилаётган-лигини аниқлади. Ишчилар, ме-ҳнаткашлар ҳамда саноат қорхо-налари, халқ бий саноат қорхона-сининг плани ва ўз зиммасига ол-ган мажбуриятини гўла адо эти-шга эришилди, гўза парварини намуналар етказиб, чорвачилиқ маҳсулотларини қўлаб етиштири-ш — республикамиз меҳнаткашлар-нинг улғу ватанпарварлик, интер-национал бурчи, барча партия, со-вет, касба союзи, комсомол ва хў-жалиқ таъинлотларининг асосий вазифасидир.

Партиямиз XXII съездини йил-лик пландарини ошғи билан бажари-б кўтиб олишга аҳд қилган са-ноат қорхоналари, колхозлар ва совхозларнинг ватанпарварлик та-шаббуси ҳамма жойда кенг ёйли-ли керак.

Кенг меҳнаткашлар оммасини коммунистик тарбиялар руҳида, давлат ва партия олдида ҳалот, ростгўй бўлиш, ўз ваъдасига вафо қилиш руҳида тарбиялаш — партия таъинлотларининг муҳим вазифа-си. Давлатни ва партияни адо-лдорчиликка қилиш, ваъдалар, қўсат-маларига амал қилиш, жомат-ларини тарбиялаш, коммунистик тартибни янада мустахкамла-тиш, уруш ҳаётига қарин қаттиқ туриб кўрашда намуна бўлмоқ-да ва жаҳондаги барча халқлар-нинг, ўз оқолини ва миллати му-стақиллиги учун курашаётган ме-ҳнаткашларнинг ҳурмати ва муҳа-батига сазовор бўлмоқда.

Коммунистик партия ишлаб чи-ққан барча таъбирлар, қабул қил-ган қарорлар марксизм-ленинчи ре-волюция назариясининг улғу Лени-н асосатларининг амалда ошири-ла ётганлигининг, мамлакат эконо-миксини тўхтовсиз ривожлантири-шинг ёркин намунасида.

Етти йилликнинг унчи йилида республикамиз олдинда муҳим ва-зифалар турибди. Бу вазифалар Ў-збекистон ССР қишлоқ хўжали-ки

ҚОРАҚЎЛ ТЕРИ СОТИШ ЙИЛЛИК ПЛАНИ БАЖАРИЛДИ

Ўзбекистон қишлоқ хўжалиқ меҳнаткашлари КПСС XXII съездини муносиб кўтиб олиш учун курашиб, давлатга қорақўл тери сотиш йиллик планини муддатидан олдин ба-жардилар. Самарқанд, Сурхондарё ва Хоразм областлари қорақўл тери харид қилиш йиллик планини биринчи бўлиб бажардилар.

Қорақўл териларини сотиш давом этмоқда. (ЎзТАГ).

Н. С. Хрущевнинг Венага қилган сафари тўғрисида махсус телевизион фильм

МОСКВА, 5 июнь. (ТАСС). СССР Министрлар Совети Раяси Н. С. Хрущевнинг АКШ прези-денти Ж. Кеннеди билан учраш-моқ учун Венага борганига ба-ғишлаб, кинохроника томонидан ишлаб чиқилган махсус фильм бу-гун кечурун Москва телевиде-ниеси орқали қўйилди.

Бу фильмда Н. С. Хрущевни Москвада узаёт қилиш маросими, унинг Венага келиши, АКШ элчи-хонасида ва совет элчихонасида Америка президенти билан бўлган уррашувлари, шунингдек АКШ президенти матбуот масалала-

ри билан шуғулланувчи секретари П. Селвинг ва СССР Ташқи иш-лар вазирлигини матбуот бўлими-дан мудир М. Карламов томон-дан журналистлар учун ўтказил-ган матбуот конференцияси кўр-сатилган.

Кинооператорлар Австрия пой-тахтининг аҳолиси Н. С. Хрущев-ни самимий ва қизғин кўтиб ол-ганлигини суратла олганлар.

Махсус фильмнинг охирида бу-гун Н. С. Хрущев Москвага қай-тиб келганда олинган кадрлар ҳам кўрсатилади.

ОЗИҚЛАНТИРИШНИ КУЧАЙТИР, СУҒОРИШНИ КЕЧА-КУНДУЗ УТКАЗ!

Камида 1200 гектар ердаги гўзани парва- риш қилиш учун

НУКУС, 6 июнь. (ЎзТАГ). Беруний районининг механизаторлари гўза парварининг суръати жиҳатидан автоном республикада илгирлар қатори-да бормоқдалар. Улар ҳозирга-ча 15 минг гектар янги ўтган йил шу вақтдагига нисбатан ик-ки минг гектар қўпроқ майдон-даги гўзани култивация қилиб бўлдилар.

Тўртқўл район механизатор-лари ҳам худди шундай суръат билан ишламоқдалар. М. Горь-кий номи колхоздан ёш трак-торчи С. Қораева: «8,9 гектар ердаги гўзани парварини қи-май туриб, ишни тўхтатмай-лик!» деган шир ташлади. Қо-рақалогистонинг жан у б и й районларидаги қўп механизаторлар бу ёш ватанпарвардан намуна олиб, чопиқ агрегатда мавсум давомида 1200-1300 гектар майдондаги гўзани пар-варини қилишга аҳд етдилар.

Янгиўл райондаги «Партия XIX съезди» колхозининг ўр-тоқ Қ. Муининов бошлиқ бригадаси аъзолари шу кеча-кун-дузда ҳар қачонгидан ҳам яхши ишламоқдалар. Бригада пахта-корларининг мақсади — 75 гектар майдоннинг ҳар гектаридан камида 40 центнердан «оқ олтин» топиришидир.

Илгор бригадасида гўза парварининг қўлайитириш билан бир-га қишлоқ хўжалиги зараркундаларига қарши профилактик таъбирларини ўз вақтида амалда оширишга алоҳида эътибор бе-риляпти, бегона ўт таг-тоири билан қуритилмоқда қаралар-нинг чекмаси дориланмоқда. СУРАТДА: Тошкент об-ласт, Янги-ўл райондаги «Партия XIX» съезди колхозининг унчи бри-гадасида ҳаёратга қарин дорилан пайти.

Қ. Розиков фотоси (ЎзТАГ фотохроникаси).

Хўрнат тахтаси

Давлатга пилла сотиш юзасидан олган мажбуриятларини бажарганликлари учун қўнғиналар РЕСПУБЛИКА ХУРАМАТ ТАХТАСИГА ёзилдилар.

Сурхондарё областидан:
Ангор райони (район партия комитетининг секретари В. Қосимов, район иқроия комитетининг райси Х. Аҳмедов, район комсомол комитетининг секретари С. Ражабов, район илпачилик идорасининг мудир И. Зонров).

Китоб райони (район партия комитетининг секретари М. Жуназаров, район иқроия комитетининг райси Д. Худойбердиев, район комсомол комитетининг секретари В. Абдиев, район илпачилик идорасининг мудир Т. Ибодуллоев, қишлоқ хўжалиқ маҳсулотлари тайёрлаш дав-лат бот инспектори Н. Жураев).

Чироқчи райони (район партия комитетининг секретари Ф. Ражабов, район иқроия комитетининг райси К. Махмудов, район комсомол комитетининг секретари Ю. Абдурахмонов, район илпачилик идорасининг мудир Х. Рузиев, қишлоқ хўжалиқ маҳсулотлари тайёрлаш дав-лат бот инспектори Т. Хусанов).

Яккабоғ райони (район партия комитетининг секретари К. Топматов, район иқроия комитетининг райси Х. Файзиев, район комсомол комитетининг секретари Э. Иброҳимов, район илпачилик идорасининг мудир Ш. Ка-римов, қишлоқ хўжалиқ маҳсулотлари тайёрлаш дав-лат бот инспектори Ш. Далев).

СОВЕТ РАҲБАРЛАРИ ДОКТОР СУКАРНОНИ ТАБРИКЛАМОҚДАЛАР

6 июнда СССР Олий Совети Президиумининг Раяси Л. И. Брежнев, СССР Министрлар Со-ветининг Раяси Н. С. Хрущев, Н. Г. Игнатов, Ф. Р. Қозлов, А. И. Микоян, Н. А. Мухитдинов, М. А. Сулов, Ўртоқлар Индонезия Рес-публикаси Президенти ва Бош ми-нистри доктор Сукарнонинг Кремлдаги резиденциясига келди-лар. Улар доктор Сукарнони, ту-ғидан кун — 60 ёшга кирганли-ги билан табрикламоқ учун бу ер-га келдилар.

Н. С. Хрущев ва Л. И. Бреж-нев Ўртоқлар Президенти са-мимий қўчоқлаб ўпадилар. Доктор Сукарнони бошқа совет раҳбарла-ри ҳам чин қўнғилдан самимий табриқладилар.

Н. С. Хрущев азиз меҳмонга М. Маннзиевнинг «Физикларчи-киз» ҳайкалининг фототарбияси-ни танидди. Доктор Сукарнони-нинг бошлиқ бронзалар, ясалган бу ҳайкал Президенти Сукарнога Индонезияга юборилишини айтди. Л. И. Брежнев ўзи ва Н. С. Хрущев қўчоқлаб табриқловчи доктор Сукарнога топиради. Хўрмат меҳмон шу табриқнома-да ёзилган самимий сўзларини тинг-ладилар.

Доктор Сукарнога СССР Олий Совети Президиуми ва Совет ҳу-кумати унга «Чайка» автомаши-насини ҳадя қилганликлари айт-дилар.

— Мен кутлаш учун бу ерга келганлигиниздан гойа миннат-дорман. — дейди доктор Сукар-но. — Мен буни бизлар ва халқла-римиз ўртасидаги дўстлик ва му-ҳаббат тўнғуларининг энг яхши ифодаси деб ҳисоблайман.

Самимий сўзлар билан кел-ди. Доктор Сукарно Индонезия халқи жаҳонда биринчи совет қосмонати Юлий Гагариннинг қаҳра-монлиги билан жуда фахрланиёт-ганлигини айтди.

Хўрматли меҳмон қосмоси за-бт этишга Индонезия орденини то-пириш учун ч билан учрашганга ердан берилишини илтимос қил-ди. Н. С. Хрущев бу ишда док-тор Сукарнога ердан беришга ваъ-да қилди.

Совет раҳбарлари доктор Су-карно ҳузурига борган вақтда док-тор Сукарнонинг бу сафарига ун-га ҳамроҳ бўлаётган кишилар: би-ринчи, тақсимот министри доктор Леймена, Индонезия муваққат халқ мажлисат конгресси райси-нинг ўринбосари полковник Ви-

Пахтакор ўртоқ!

Қатор ораларини икки
помонлама ишлаб, тупроқ-
ни майин сақла, ўтқи йўқот,

ҚАТОР ОРАЛАРИНИ ИККИ ПОМОНЛАМА ИШЛАБ, ТУПРОҚ- НИ МАЙИН САҚЛА, ЎТҚИ ЙЎҚОТ,

СУКАРНО МОСКВАДА

МОСКВА, 5 июнь. (ТАСС). Ин-донезия Республикасининг Прези-денти ва Бош Министри доктор Сукарно 5 июнда Кремлда СССР Министрлар Советининг Раяси Н. С. Хрущев ҳузурида бўлди.

Доктор Сукарно билан Н. С. Хрущев ўртасида самимий, дўс-тона суҳбат бўлди.

Сўнгра доктор Сукарно СССР Олий Совети Президиумининг Раяси Л. И. Брежнев ҳузурида бўл-ди. Улар ўртасида самимий, қиз-ғин суҳбат бўлди.

СССР Олий Совети Президиу-ми ва СССР Министрлар Совети ҳўрматли меҳмон шарафига Катта Кремль саройининг Грановитая палатасида эиёфат берилди.

Доктор Сукарно билан бирга эиёфатда биринчи министри доктор Сукарно билан бошқа индонезиялик давлат арбоблари, шунинг-дек Индонезиянинг СССР даги эл-чиси Адам Малик ҳозир бўлдилар.

Эиёфатда Л. И. Брежнев, Н. С. Хрущев, Н. Г. Игнатов, О. В. Куусинен, А. И. Микоян, Н. А. Мухитдинов, М. А. Сулов, Н. М. Шверник, П. Н. Поспелов, В. В. Гришин ўртоқлар. СССР Олий Совети Президиуми Раясининг ўринбосари Н. Н. Орғанов ва В. И. Қозлов ҳамда бошқа киши-лар қатнашдилар.

Дўстона ва самимий вазиятда ўтган эиёфат вақтида Л. И. Бреж-нев ва доктор Сукарно нутқ сўз-ладилар.

САМИМИЙ ТАБРИКЛАР

Италиянинг Миллий байрами — Республика эълон қилинган кун-нинг 15 йиллиги муносабати билан СССР Олий Совети Президи-умининг Раяси Л. И. Брежнев Италия Республикасининг прези-денти Жованни Гронкига табрик-нома юборди.

Италия Республикасининг прези-денти Жованни Гронки ҳам жа-воб мактуби юборди. (ТАСС).

СУВАНА ФУМА ВА
СУФАНУВОГ МОСКВАГА
КЕЛДИЛАР

МОСКВА, 6 июнь. (ТАСС). Ла-ос ҳукуматининг бош министри шаҳзода Суванна Фума жаноб олийлари ва Нео Лао Хак Сат пар-тиясининг райси шаҳзода Суфану-вог Лаос юзасидан халқро кен-гашда қатнашинг учун Женевага нета туриб бутун бу ерга келди-лар.

Шереметев аэродромда Ла-осдан келган меҳмонларни СССР Министрлар Совети Раясининг би-ринчи ўринбосари А. И. Микоян, КПСС Марказий Комитети Прези-дентининг аъзоси Н. А. Мухитди-нов ва бошқалар кўтиб олдилар.

А. И. Микоян ва Суванна Фума аэродромда нутқ сўзладилар.

ГЎЗА ГУЛЛАЙ ДЕБ ҚОЛДИ

АНДИЖОН, 6 июнь. («Қизил Ўзбекистон» махсус мухбиридан телефон орқали). Олтин қитоба ёзилли ҳуқуқига муяссар бўлиш учун республикамизда социали-стик мусобақа бошлангич ташаб-бусори бўлиб чиққан Избосан райондаги Сталин номи колхоз пахта далаларида мўл ҳосил эти-тирилмоқда.

Пешкадам колхоз аъзолари КПСС XXII съезди ва Ўзбекистон Компартиясининг XVI съезди ша-рафига мусобақани қўлайитириб, Ўзбекистон меҳм-муҳаббат билан пар-варини қилмоқдалар. Шу колхоз-

нинг коммунист Турдихон Қодиро-ва бошлиқ бригадасида экин ай-ниқса барқ уриб ўсмоқда. Бу бри-гада аъзолари бугун 77 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 42 центнердан пахта топиридан ади-лар. Бу йил гектаридан 45 цент-нердан ҳосил кўтарамиз деган ко-ммунистик меҳнат бригадасида ҳам-ма майдонга чинг қадрат улаб-қилди. Хозиргача гўза кўндала-нига ва узунасига икки марта чу-қур култивация қилинди. Яхши парварини кўрган экин текис шо-налаб, гўл кўрсатай деб қолди. Колхозда бундай илгор бригадалар жуда кўп.

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикасининг Қонуни

ЎЗБЕКИСТОН ССР АДВОКАТУРАСИ ҲАҚИДАГИ НИЗОМНИ
ТАСДИҚЛАШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикасининг Олий Совети Ўзбе-кистон ССРнинг суд тўзилиши тўғрисидаги Қонунини 13- молда:

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раяси Е. НАСРИДИНОВА.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Р. САХИБОВЕВ.

Тошкент шаҳри, 1961 йил 30 май.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Р. САХИБОВЕВ.

Тошкент шаҳри, 1961 йил 30 май.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Р. САХИБОВЕВ.

Тошкент шаҳри, 1961 йил 30 май.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Р. САХИБОВЕВ.

Тошкент шаҳри, 1961 йил 30 май.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Р. САХИБОВЕВ.

Тошкент шаҳри, 1961 йил 30 май.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Р. САХИБОВЕВ.

Тошкент шаҳри, 1961 йил 30 май.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Р. САХИБОВЕВ.

Тошкент шаҳри, 1961 йил 30 май.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Р. САХИБОВЕВ.

Тошкент шаҳри, 1961 йил 30 май.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Р. САХИБОВЕВ.

Тошкент шаҳри, 1961 йил 30 май.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Р. САХИБОВЕВ.

Тошкент шаҳри, 1961 йил 30 май.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Р. САХИБОВЕВ.

Тошкент шаҳри, 1961 йил 30 май.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Р. САХИБОВЕВ.

Тошкент шаҳри, 1961 йил 30 май.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Р. САХИБОВЕВ.

Тошкент шаҳри, 1961 йил 30 май.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Р. САХИБОВЕВ.

Тошкент шаҳри, 1961 йил 30 май.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Р. САХИБОВЕВ.

Тошкент шаҳри, 1961 йил 30 май.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумин

ЎЗБЕКИСТОН СОВЕТ СОЦИАЛИСТИК РЕСПУБЛИКАСИНING КОНУНИ

Ўзбекистон ССР Жиноят-Процессуал Кодексига қўшимча ва ўзгаришлар киритиш тўғрисида

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси Олий Совети қарор қилади:

Ўзбекистон ССР Жиноят-Процессуал Кодексига қўйиладиган қўшимча ва ўзгаришлар киритилсин:

1-модда. Ўзбекистон ССР Жиноят-Процессуал Кодексининг 31-моддаси, 86-моддасининг учинчи банди, 101-моддасининг иккинчи, учинчи ва тўртинчи қисмлари, 108-моддасининг биринчи қисми, 130-моддаси, 145-моддасининг иккинчи қисми, 158-моддаси, 175-моддасининг биринчи банди, 198, 199, 212, 219-моддалар, 246-моддасининг иккинчи банди, 346-моддасининг биринчи қисми, 352-моддасининг бешинчи қисми қўйиладиган тахрирда баён қилинсин:

«31-модда. Судьянинг ишни қўришда тақдирот иштироки эътиборини ҳисобга олиш»

Жиноят ишнинг биринчи инстанцияда қўришда иштирок этган судья шу ишнинг нисбатини инстанциядаги судья билан тақдирот тартибда қўришда иштирок эти олмайдиган, шунингдек унинг иштирокида чиқарилган ҳукм ёки ишнинг қўришга ётказиш тўғрисидаги ақриб бекор қилинган тақдирда у, ишнинг биринчи инстанцияда судьяга янгида қўришда иштирок этиши мумкин эмас.

Ишнинг кассация инстанциясида қўришда иштирок этган судья бу ишнинг биринчи инстанцияда судьяга қўришда иштирок эти олмайдиган, шунингдек унинг иштирокида чиқарилган ақриб бекор қилинган тақдирда унинг кассация инстанциясида қўришда иштирок этиши мумкин эмас.

Ишнинг суд назорати тартибда қўришда иштирок этган судья, шу ишнинг биринчи ва кассация инстанциясида судьяга қўришда иштирок этиши мумкин эмас.

36-модданинг иккинчи қисми

«Жиноятдан жабрланган деб топишга асосланган ҳукмнинг қўришда иштирок этиши мумкин эмас»

Мулкка ақриб солиш тўғрисида қарор чиқариладиган, бу мулкни сақлаш учун топириш эса протокол билан расмийлаштирилади. Протокол мулкни ҳаётли, ҳолида, бу мулкни сақлаш учун қабул қилиб олган шахс томонидан имзоланади. Сақлаш учун топиришдан мулкнинг қўришда иштирок этиши мумкин эмас.

86-модданинг учинчи банди

«31-модда Кодекснинг 43-моддасидаги учинчи бандида назарда тутилган ҳолларда, юридик консултантга тўлиқ вақт бўлган бўлган ҳолларда, юридик консултантнинг қўришда иштирок этиши мумкин эмас»

101-модданинг иккинчи, учинчи ва тўртинчи қисмлари

«Дастлабки тергов ўтказиш мажбурий бўлмаган ишлар юзасидан суриштириш олиб бориш иш қўзғатишдан кейин бўлиб бекор қилинган тақдирда тақдирот тартибда қўришда иштирок этиши мумкин эмас»

Шу модданинг иккинчи қисмида назарда тутилган ҳолларда бу моддада суриштириш ишларини назорат қилувчи прокурорнинг асосланган қарори билан узғори бир ойдан ортиқ бўлмаган муддатда узайтирилиши мумкин.

Алоҳида ҳолларда иш юзасидан суриштириш олиб бориш муддати ушбу Кодекснинг 121-моддасида белгиланган ҳолларда мувофиқ узайтирилиши мумкин.

108-модданинг биринчи қисми

«Ўзбекистон ССР Жиноят Кодексининг 54—79, 79—80, 90, 92, 94—99-моддаларида, 100-моддасининг 2-қисмида, 101—103, 105—111-моддаларида, 112-моддасининг «а» ва «б» бандларида, 113-моддасининг 2-қисмида, 116—118-моддаларида, 119-моддасининг 2 ва 3-қисмларида, 121-моддасининг 1-қисмида, 122, 123, 127, 128-моддаларида, 129-моддасининг 3-қисмида, 133—146, 147, 149—161, 163, 164-моддаларида, 166-моддасининг 2-қисмида, 169—174, 176-моддаларида, 177-моддасининг 2-қисмида, 178-моддасининг 1-қисмида, 183-моддасининг 2-қисмида, 186, 187, 191—195-моддаларида, 196-моддасининг 2-қисмида, 202, 203, 205—207-моддаларида, 208-моддасининг 3-қисмида, 209-моддасининг 3-қисмида, 209-моддасининг 22-қисмида, 211—214, 218, 219, 221—224, 226, 257-моддаларида назарда тутилган жиноятлар тўғрисидаги ишлар бўйича, шунингдек воқеа етмаганлар томонидан ёхуд жисмоний ёки руҳий камчиликлари бўлганлиги сабабидан ҳимоя қилиш ҳуқуқини шахсан ўзлари амалга ошира олмайдиган шахслар томонидан қилинган жиноятлар тўғрисидаги ҳамма ишлар бўйича дастлабки тергов ўтказиш мажбурийдир»

«130-модда. Эҳтиёт чорасини таъинлаш ва назоратдаги ҳал қилиш

Аб ёшдан қилиб, айбонларнинг сўроқ қилинганда кейин тергов иш айланишига нисбатан шу Кодекснинг 71-83-моддаларида қўзғатишдан тақдирот тартибда қўришда иштирок этиши мумкин эмас»

Терговчи эҳтиёт чорасини таъинлаш ҳақида қарор чиқариб, бу қарорда айбонларнинг фамилиясини, исмини ва отасининг исминини, ёшнинг, тутилган жойини Ўзбекистон ССР Жиноят Кодексининг шу жиноят назарда тутилган моддасини, қайси эҳтиёт чораси таъинлаб олинганлигини ва шу эҳтиёт чорасини таъинлаш учун сабаб бўлган асосларини қўзғатиш

Эҳтиёт чораси таъинланганлиги тўғрисидаги қарор терговчи томонидан айбонларнинг дарҳол эълон қилиниб, бу ҳақда айбонларнинг тақдирот олиниши.

Терговчи ва прокурор қарордаги айбонларнинг қўришда иштирок этиши мумкин эмас»

«219-модда. Ишнинг суд мажлисида қўришга тайёргарлик билан боғлиқ бўлган масалаларнинг ҳал қилиш

Айбонларнинг судга бериш учун етарли асослар бор деб топиладиган кейин судья ёки суд ўзининг бошқаруви мажлисида қўришда иштирок этиши мумкин эмас»

«212-модда. Бошқарув мажлисида суднинг состави

Жиноят ишнинг ҳамма судьяларнинг бошқаруви мажлисида судья ва иккинчи халқ маслаҳатчисида ишбарт составида қўрилади. Бошқарув мажлисида прокурорнинг иштирок этиши мажбурийдир»

«219-модда. Ишнинг суд мажлисида қўришга тайёргарлик билан боғлиқ бўлган масалаларнинг ҳал қилиш

Айбонларнинг судга бериш учун етарли асослар бор деб топиладиган кейин судья ёки суд ўзининг бошқаруви мажлисида қўришда иштирок этиши мумкин эмас»

«212-модда. Бошқарув мажлисида суднинг состави

Жиноят ишнинг ҳамма судьяларнинг бошқаруви мажлисида судья ва иккинчи халқ маслаҳатчисида ишбарт составида қўрилади. Бошқарув мажлисида прокурорнинг иштирок этиши мажбурийдир»

«219-модда. Ишнинг суд мажлисида қўришга тайёргарлик билан боғлиқ бўлган масалаларнинг ҳал қилиш

Айбонларнинг судга бериш учун етарли асослар бор деб топиладиган кейин судья ёки суд ўзининг бошқаруви мажлисида қўришда иштирок этиши мумкин эмас»

Вазифасидан четлатиш чорасига кейинчалик зарурат қўйиладиган тақдирда вазифадан четлатиш тўғрисидаги қарор терговчи томонидан бекор қилинади»

145-модданинг иккинчи қисми

«Тегинли экспертиза ўтказувчи муассасанинг раҳбари экспертиза ўтказишни топиришда ҳар бир иш бўйича экспертиза билан тақдирот тартибда қўришда иштирок эти олмайдиган, шунингдек унинг иштирокида чиқарилган ҳукм ёки ишнинг қўришга ётказиш тўғрисидаги ақриб бекор қилинган тақдирда у, ишнинг биринчи инстанцияда судьяга янгида қўришда иштирок этиши мумкин эмас»

«158-модда. Гражданилик даъвосини таъминлаш ва мусодара қилиниши ақриб бекор қилиниши

Гражданилик даъвосини таъминлаш ва мусодара қилиниши ақриб бекор қилиниши мумкин эмас»

«212-модда. Бошқарув мажлисида суднинг состави

Жиноят ишнинг ҳамма судьяларнинг бошқаруви мажлисида судья ва иккинчи халқ маслаҳатчисида ишбарт составида қўрилади. Бошқарув мажлисида прокурорнинг иштирок этиши мажбурийдир»

«219-модда. Ишнинг суд мажлисида қўришга тайёргарлик билан боғлиқ бўлган масалаларнинг ҳал қилиш

Айбонларнинг судга бериш учун етарли асослар бор деб топиладиган кейин судья ёки суд ўзининг бошқаруви мажлисида қўришда иштирок этиши мумкин эмас»

«212-модда. Бошқарув мажлисида суднинг состави

Жиноят ишнинг ҳамма судьяларнинг бошқаруви мажлисида судья ва иккинчи халқ маслаҳатчисида ишбарт составида қўрилади. Бошқарув мажлисида прокурорнинг иштирок этиши мажбурийдир»

«219-модда. Ишнинг суд мажлисида қўришга тайёргарлик билан боғлиқ бўлган масалаларнинг ҳал қилиш

Айбонларнинг судга бериш учун етарли асослар бор деб топиладиган кейин судья ёки суд ўзининг бошқаруви мажлисида қўришда иштирок этиши мумкин эмас»

«212-модда. Бошқарув мажлисида суднинг состави

Жиноят ишнинг ҳамма судьяларнинг бошқаруви мажлисида судья ва иккинчи халқ маслаҳатчисида ишбарт составида қўрилади. Бошқарув мажлисида прокурорнинг иштирок этиши мажбурийдир»

«219-модда. Ишнинг суд мажлисида қўришга тайёргарлик билан боғлиқ бўлган масалаларнинг ҳал қилиш

Айбонларнинг судга бериш учун етарли асослар бор деб топиладиган кейин судья ёки суд ўзининг бошқаруви мажлисида қўришда иштирок этиши мумкин эмас»

«212-модда. Бошқарув мажлисида суднинг состави

Жиноят ишнинг ҳамма судьяларнинг бошқаруви мажлисида судья ва иккинчи халқ маслаҳатчисида ишбарт составида қўрилади. Бошқарув мажлисида прокурорнинг иштирок этиши мажбурийдир»

«219-модда. Ишнинг суд мажлисида қўришга тайёргарлик билан боғлиқ бўлган масалаларнинг ҳал қилиш

Айбонларнинг судга бериш учун етарли асослар бор деб топиладиган кейин судья ёки суд ўзининг бошқаруви мажлисида қўришда иштирок этиши мумкин эмас»

«212-модда. Бошқарув мажлисида суднинг состави

Жиноят ишнинг ҳамма судьяларнинг бошқаруви мажлисида судья ва иккинчи халқ маслаҳатчисида ишбарт составида қўрилади. Бошқарув мажлисида прокурорнинг иштирок этиши мажбурийдир»

«219-модда. Ишнинг суд мажлисида қўришга тайёргарлик билан боғлиқ бўлган масалаларнинг ҳал қилиш

Айбонларнинг судга бериш учун етарли асослар бор деб топиладиган кейин судья ёки суд ўзининг бошқаруви мажлисида қўришда иштирок этиши мумкин эмас»

«212-модда. Бошқарув мажлисида суднинг состави

Жиноят ишнинг ҳамма судьяларнинг бошқаруви мажлисида судья ва иккинчи халқ маслаҳатчисида ишбарт составида қўрилади. Бошқарув мажлисида прокурорнинг иштирок этиши мажбурийдир»

«219-модда. Ишнинг суд мажлисида қўришга тайёргарлик билан боғлиқ бўлган масалаларнинг ҳал қилиш

Айбонларнинг судга бериш учун етарли асослар бор деб топиладиган кейин судья ёки суд ўзининг бошқаруви мажлисида қўришда иштирок этиши мумкин эмас»

«212-модда. Бошқарув мажлисида суднинг состави

Жиноят ишнинг ҳамма судьяларнинг бошқаруви мажлисида судья ва иккинчи халқ маслаҳатчисида ишбарт составида қўрилади. Бошқарув мажлисида прокурорнинг иштирок этиши мажбурийдир»

«219-модда. Ишнинг суд мажлисида қўришга тайёргарлик билан боғлиқ бўлган масалаларнинг ҳал қилиш

Айбонларнинг судга бериш учун етарли асослар бор деб топиладиган кейин судья ёки суд ўзининг бошқаруви мажлисида қўришда иштирок этиши мумкин эмас»

«212-модда. Бошқарув мажлисида суднинг состави

Жиноят ишнинг ҳамма судьяларнинг бошқаруви мажлисида судья ва иккинчи халқ маслаҳатчисида ишбарт составида қўрилади. Бошқарув мажлисида прокурорнинг иштирок этиши мажбурийдир»

«219-модда. Ишнинг суд мажлисида қўришга тайёргарлик билан боғлиқ бўлган масалаларнинг ҳал қилиш

Айбонларнинг судга бериш учун етарли асослар бор деб топиладиган кейин судья ёки суд ўзининг бошқаруви мажлисида қўришда иштирок этиши мумкин эмас»

«212-модда. Бошқарув мажлисида суднинг состави

Жиноят ишнинг ҳамма судьяларнинг бошқаруви мажлисида судья ва иккинчи халқ маслаҳатчисида ишбарт составида қўрилади. Бошқарув мажлисида прокурорнинг иштирок этиши мажбурийдир»

«219-модда. Ишнинг суд мажлисида қўришга тайёргарлик билан боғлиқ бўлган масалаларнинг ҳал қилиш

Айбонларнинг судга бериш учун етарли асослар бор деб топиладиган кейин судья ёки суд ўзининг бошқаруви мажлисида қўришда иштирок этиши мумкин эмас»

12-моддасида назарда тутилган ҳолларда ишнинг ёки мажлисида қўриш тўғрисидаги масалани ҳал қилиши.

Судья айбонлар фикрига илова қилинган, суд мажлисида қақришнинг лозим бўлган шахслар бўлишини ўзгаришга ҳақлидир.

Суд мажлисида прокурорнинг иштироки зарурлиги тўғрисида судьянинг чиқарган қарори прокурор учун мажбурийдир. Агар прокурор ишнинг ушбу Кодекснинг 193-моддаси тартибда юбориб, айбоннинг қувватли зарур деб ҳисоблаб, бу ҳақда маълум қилган бўлса, у ҳолда суд унинг илтимосини рад этишга ҳақли эмас»

288-модданинг иккинчи банди

«2) жиноят состави йўқлиги сабабли оқланган тақдирда, даъвоини қўришдан қўрилади»

346-модданинг биринчи қисми

«Судланганликнинг мuddатидан олдин олиб ташлаш масаласида Ўзбекистон ССР Жиноят Кодексининг 53-моддасида мувофиқ жазони ўтаб чиққан шахс янаб турган жойдаги район (шаҳар) халқ суди томонидан жамоат таъинловларининг илтимосига биноан қўрилади»

Ўзбекистон ССР Жиноят Кодексининг ана шу моддасида назарда тутилган мuddат тугаган тақдирда, судланганликнинг олиб ташлаш тўғрисидаги масала ҳукм қилинган шахсининг аризаасига биноан ҳам ҳал қилинади»

352-модданинг бешинчи қисми

«Ўзбекистон ССР Олий суди пленумининг қарори пленум мажлисида таъинловларга пленум аъзолари томонидан қўриш овоз билан қабул қилинади»

Ўзбекистон ССР Олий суди президиумининг аъзоси ишнинг биринчи инстанцияда, кассация ёки назорат инстанцияларида қўришда иштирок этган бўлса, шу ишнинг қўришда президиум составида таъинлов олибди»

Агар мажбурий ишнинг биринчи инстанцияда қўришда Қорақалпоғистон АССР Олий суди президиумининг аъзоси бўлган бўлса, бу мулкни сақлаш учун қабул қилиб олган шахс томонидан имзоланади. Сақлаш учун топиришдан мулкнинг қўришда иштирок этиши мумкин эмас»

Хатланган мулкнинг қийматини аниқлаш учун зарур бўлган ҳолларда мутахассис тақлиф қилинади, бу мутахассис ҳам протоколга ва хатланган, баҳоли қўришдан мулк бўлишига имзо чекади.

Агар мулкка солинган арестга зарурат қўйиладиган бўлса, мулк арести терговчининг қарори билан бекор қилинади»

175-модданинг биринчи банди

«Шу Кодекснинг 5-моддасида қўзғатиш ва шунингдек Ўзбекистон ССР Жиноят Кодексининг 48, 49 ва 49-моддаларида қўзғатиш асослар бўлган тақдирда»

«198-модда. Област судининг судловига доир жиноят ишлари

Ўзбекистон ССР Жиноят Кодексининг 54, 56—69-моддаларида, 71-моддасининг 2-қисмида, 73, 74-моддаларида, 75-моддасининг 1-қисмида, 76, 77, 78, 79—80-моддаларида, 94-моддасининг 2 ва 3-қисмларида, 114-моддасининг 3-қисмида, 115-моддасининг 3-қисмида, 116-моддасининг 3-қисмида, 117-моддасининг 3-қисмида, 118-моддасининг 3-қисмида, 119-моддасининг 3-қисмида, 119-моддасининг 3-қисмида, 127-моддасининг 3-қисмида, 156, 157, 171 ва 172-моддаларида назарда тутилган жиноятлар тўғрисидаги жиноят ишлар област судининг судловига доир бўлади»

«199-модда. Қорақалпоғистон АССР Олий судининг судловига доир жиноят ишлари

Ўзбекистон ССР Жиноят Кодексининг 54, 56—69-моддаларида, 71-моддасининг 2-қисмида, 73, 74-моддаларида, 75-моддасининг 1-қисмида, 76, 77, 78, 79—80-моддаларида, 94-моддасининг 2 ва 3-қисмларида, 114-моддасининг 3-қисмида, 115-моддасининг 3-қисмида, 116-моддасининг 3-қисмида, 117-моддасининг 3-қисмида, 118-моддасининг 3-қисмида, 119-моддасининг 3-қисмида, 119-моддасининг 3-қисмида, 127-моддасининг 3-қисмида, 156, 157, 171 ва 172-моддаларида назарда тутилган жиноятлар тўғрисидаги жиноят ишлар Қорақалпоғистон АССР Олий судининг судловига доир бўлади»

«202-модда. Бошқарув мажлисида суднинг состави

Жиноят ишнинг ҳамма судьяларнинг бошқаруви мажлисида судья ва иккинчи халқ маслаҳатчисида ишбарт составида қўрилади. Бошқарув мажлисида прокурорнинг иштирок этиши мажбурийдир»

«219-модда. Ишнинг суд мажлисида қўришга тайёргарлик билан боғлиқ бўлган масалаларнинг ҳал қилиш

Айбонларнинг судга бериш учун етарли асослар бор деб топиладиган кейин судья ёки суд ўзининг бошқаруви мажлисида қўришда иштирок этиши мумкин эмас»

«212-модда. Бошқарув мажлисида суднинг состави

Жиноят ишнинг ҳамма судьяларнинг бошқаруви мажлисида судья ва иккинчи халқ маслаҳатчисида ишбарт составида қўрилади. Бошқарув мажлисида прокурорнинг иштирок этиши мажбурийдир»

«219-модда. Ишнинг суд мажлисида қўришга тайёргарлик билан боғлиқ бўлган масалаларнинг ҳал қилиш

Айбонларнинг судга бериш учун етарли асослар бор деб топиладиган кейин судья ёки суд ўзининг бошқаруви мажлисида қўришда иштирок этиши мумкин эмас»

«212-модда. Бошқарув мажлисида суднинг состави

Жиноят ишнинг ҳамма судьяларнинг бошқаруви мажлисида судья ва иккинчи халқ маслаҳатчисида ишбарт составида қўрилади. Бошқарув мажлисида прокурорнинг иштирок этиши мажбурийдир»

«219-модда. Ишнинг суд мажлисида қўришга тайёргарлик билан боғлиқ бўлган масалаларнинг ҳал қилиш

Айбонларнинг судга бериш учун етарли асослар бор деб топиладиган кейин судья ёки суд ўзининг бошқаруви мажлисида қўришда иштирок этиши мумкин эмас»

«212-модда. Бошқарув мажлисида суднинг состави

Жиноят ишнинг ҳамма судьяларнинг бошқаруви мажлисида судья ва иккинчи халқ маслаҳатчисида ишбарт составида қўрилади. Бошқарув мажлисида прокурорнинг иштирок этиши мажбурийдир»

«219-модда. Ишнинг суд мажлисида қўришга тайёргарлик билан боғлиқ бўлган масалаларнинг ҳал қилиш

Айбонларнинг судга бериш учун етарли асослар бор деб топиладиган кейин судья ёки суд ўзининг бошқаруви мажлисида қўришда иштирок этиши мумкин эмас»

«212-модда. Бошқарув мажлисида суднинг состави

Жиноят ишнинг ҳамма судьяларнинг бошқаруви мажлисида судья ва иккинчи халқ маслаҳатчисида ишбарт составида қўрилади. Бошқарув мажлисида прокурорнинг иштирок этиши мажбурийдир»

«219-модда. Ишнинг суд мажлисида қўришга тайёргарлик билан боғлиқ бўлган масалаларнинг ҳал қилиш

Сурхондарё области КПСС XXII съезди шарафига бошланган социалистик мусобақага қўйилган Чимкўрган сув омбори қурувчилари шу кунларда фидокорона меҳнат қилмоқдалар. Ўртоқ Бобонозар Эшонқулов бошлиқ коммунистик меҳнат бригадаси аъзолари мусобақа пешқадамларидир. Бригада коллективи кунлик ва ойлик топиш-риқларини 180-200 процентга етказиб бажармоқда. Суратда: брига-дир Б. ЭШОНҚУЛОВ скверерчи М. ГАНШИН билан бирга қишлоқда ку-тарма механизмининг қўздан кечирмоқда.

А. Ким (фотоси) (ЎзТАГ фотохроникаси).

ЯНГИ ҚУРИЛИШЛАР

Коммунистик партия ва Совет давлатининг асосчиси В. И. Ленин-га Бухунгур районидеги Ленин номи ва Сталин номи қоллоқларида ҳайкал ўрнатилди.

Т. ОРТИҚОВ.

Марғилон районидеги «Комму-низм» қоллоқидеги 20 йиллик қасла-хона очилди.

Т. ТЕСАБОВЕВ.

Бойсун район марказида 17 хонали амбулатория биноси қури-либ, фойдаланишга топширилди.

М. НОРМАТОВ.

Китоб районидеги ўзбекистон соҳаси «Ленин йўли», «Қизил юл-ди» ва Свердлов номи, Кара Маркс номи, «Партия XXII съез-ди» қоллоқларида ҳаммом қурилади.

Н. ПИРМУХАМЕДОВ.

Марҳамат районидеги Сверд-лов номи қоллоқда янги саноат моллари магозини қишлоқга таширилди. Артезиан Бобоқўрсон участкасида эса янги ёзиқ-оқит магозини қўй қўймоқда.

А. ИМОМОВ.

ҚИСКА САТРАЛДАРДА

Қувасой цемент комбинати ра-ционализаторлари ишлаб чиқаришга янги-янги тақлифлар киритмоқдалар. Утган март, апрел ва май ойлари-нинг ўзидагина шундай қимматли тақлифлардан 160 таси ишлаб чиқаришга жорий этилди.

Х. ҚАЮМОВ.

Тошкент политехника институ-ти ҳузуридаги сиёсий ва илмий би-лимлар тарқатиш жамияти бўлими техник прогрессни ютуқларини про-паганда қилишга катта эътибор бе-раётди. Жамият аъзолари ўтган май ойида ишлаб чиқариш корхоналари-ни техникасида оид 30 дан ортиқ лек-ция ўқидилар.

А. ТОЖИЕВ.

Тошкент тўқимачилик институ-ти механика факультетининг IV курс студентлари 8 йилликларини амалий таълиб билан мустоҳкам-лаш мақсадида ишлаб чиқариш практикасида жўнаб кетдилар.

Қўйчилик студентлар ишлаб чи-қариш практикасида Қирғизистон ва Тожикистон республикалари корхона-ларида ўтказдилар.

Р. ҚОДИРҚУЛОВ.

ТАБИИЙ ГАЗНИНГ ХОСИЯТИ

Табиий газнинг саноат ёнғилғи сифатида қандай афзалликлари бор? Нима учун саноат корхона-лари «энгилор» ёнғилғи асосида ишлашга қўйилган? Шу мусо-бабат билан «Битга-характерли» ми-сод келтирайлик. Ҳаммаида маъ-лумки, кунин кеча Гази — Урал магистрал газ қувурини қуриш бошланди. Бу — дунёда энг узун газ қувуридир. Партия ва ҳукума-тимиз шу мақсад учун кўп маблаг сарфламоқда.

Бухоро газини жуда узоқ масофа-га узоқлиққа, шу сабабдан у қим-матга тушиб кетмасинки, деган савол туғилиши табиий. Пў, қим-матга тушмайди. Агар Уралга та-либ келтириладиган газнинг бир тоннаси (шартли ёнғилғи ҳисо-би) 6 сўм 50 тиини турса, шу миқдордаги табиий газ учун 2 сўм 70 тиини сарфланади. Демак, та-биий газ бир неча миң километр масофага узоқлиққа қарамай, энг арзон, энг қулай, энг озода ёнғилғи бўлиб қолаверади. Мана бунинг табиий газнинг хосияти, та-биий газнинг шарофати дейдилар.

Ўзбекистонда катта-катта газ қонилари очилди. Йиллик газ саноа-ти барпо этилмоқда. 1965 йилда республикада 18,3 миллиард кубометр газ қазиб олинди. Шу ёнғилғининг аниқгина қисми ре-спубликамизда ҳалқ ҳўжалигининг эҳтиёжлари учун сарфланади. Газ кимё ва рағли металлургия, қури-лиш ва транспортда, шунингдек қишлоқ ҳўжалигида кенг қўллани-лади. Табиий газдан ҳалқ ҳўжали-гида фойдаланиш катта иқтисодий фойда келтиради. 1965 йилга бо-риб, республика ёқили баландли-да газнинг ҳиссаси 60 процентга ет-ди. Бу эса йилда 75 миллион сўмин тоғаш имкониятини беради.

Ҳалқ ҳўжалигини ташкилоти-ни муваффақиятли ҳал этмоқ учун илмий, тадқиқот ва тадбириш иш-лари кенг қўламоқда олиб бориш ке-рак. Чўки табиий газдан рац-ионал фойдаланиш фақат катта амалий аҳамиятга эга бўлибгина қолмасдан, назарий жиҳатдан ҳам эътиборга сазовордир.

ТАБИИЙ ГАЗ — САНОАТИМИЗ ОЗУҚАСИ

Саноат—табиий газнинг асосий истеъмолчиларидир. Шунинг учун ҳам газ ёнғилғисидан фойдаланиш-нинг самарали бўлганлигини қидириб топиш—асосий масалалардан би-ри.

Металлни қайта ишлаш кор-хоналарида табиий газнинг қўллани-лиши натижада металл қиди-ришининг янги прогрессив техно-логиясини жорий этиш мумкин. Бу эса вақтдан ютиш ва аниқгина маб-лагни тежашга йўл очиб беради.

Ҳозиргача ҳам баъзи машина-созлик заводларида эритиш печла-ри сифатида нағранга қўлланиля-ти. Бу печларнинг ишлаб чиқариш қобилияти паст. Бунинг устига улар қимматбаҳо кокс ёнғилғиси асосида ишлайдилар. Шунинг учун

БУ ЕРДА СУНЪИЙ ДЕНГИЗ БЎЛАДИ

ГЕОЛОГЛАР ПАЧКАМАР СУВ ОМБОРИ РАЙОНИНИ ТЕКШИРМОҚДАЛАР

Келгус йилда Сурхондарё областида янги йиллик сунъий денгиз — Пачкамар сув омбори қуриши қишлоқнинг ҳақи-да Ўзбекистон ССР Олий Советининг сессиясида айтиб ўтил-ди. Ҳозирги вақтда Пачкамар районидан Норакдан келган инженер-геологлар отряди ишламоқда.

Отряднинг старший геологи Л. А. Скоробогатовнинг даст-лабиз ҳулосасига қараганда, тўғон қуриш шунинг мувофиқ учас-ка талланган. Ҳисор тоғ этакларидан бошланиб кетган Ўздор дарёсининг энг тоғ жойида тўғон қурилади. Геологик шартон ҳам жуда қулай: қурилиш майдони тошлоқ бўлгани сабабли сув ҳам шилдилади.

Тўғоннинг баландлиги саксон метр бўлади. Янги сув омбори Карпин лавида 20 миң гектардан ортиқ ерни суғоришга им-кон беради.

Бугун Тошкентда Ўзбекистонни газлаштиришга бағишлан-ган конференция очилди. Тўрт кун давом этадиган конферен-ция ишида мамлакатимизнинг табиий олим ва мутахассис-лари қатнашади. Қўнида академик Н. Лавровнинг мақоласини босамиз

Ҳам газ асосида ишлайдиган ва-ранкалар яратиш мўҳим вазифа-дир.

Домна печларида табиий газ да-ми юбориш ва уни қислород билан бойитиш натижаида, печларнинг иш унуми яхшиланади. Домна печ-ларида табиий газ дами юборила-ётганлиги туфайли 10-15 процент кокс ёнғилғиси тежалмоқда. Ана шу ишни назарий ва амалий жи-ҳатдан асослаб берганликларини учун бир гуруҳ совет олимлари ва мутахассислари Ленин мукофоти-га сазовор бўлидилар.

Домна печларида табиий газ да-ми юбориш қимматбаҳо коксиз газ ёнғилғиси билан алмаштириш йў-лидаги дастлабки қадамдир. Чўки ҳозиргача ҳам домна печида коксадан ёнғилғи сифатида фойдала-нишга чек қўйилгани йўқ. Шу са-бабли металлургия тармоғидаги олим ва мутахассислар табиий газ асосида ишлаб чиқариш мўҳим проблема бўлиб қолаверади.

Металлни коксиз ишлаб чиқа-ришни ташкил этиш — энг мўҳим амалий вазифалардан бири. Ўрта Осиё республикалари табиий газ қониларига бой. Аммо бу республи-каларда кокс йўқ. Шунинг учун ҳам Ўрта Осиёда, шунингдек, Ўз-бекистонда металлургия коксиз иш-лаб чиқаришни биринчи навбатда йўлга қўйиш керак. Шу соҳада Иттифоқимиздаги металлургия ва газ институтларида, шунингдек Ўзбекистон Фанлар академияси-нинг Энергетика ва автоматика институтида амалий ва назарий ишлар ўтказилмоқда.

Табиий газдан мартен печларида қўлланилиши ҳам бир қатор аф-залликлари бор. Газ ёнғилғисининг қўлланилиши натижаида печнинг қурилиши соддалашади, газини қидиришга эҳтиёж қолмайди, иш жараянида олтингугурт ҳосил бўл-майди. «Запоросталь» заводини-нинг мартен печ табиий газ асо-сида ишлаб бошлаган, печнинг иш-лаб чиқариш қуввати 30 процент ош-ти, ёнғилғи сарфлаш эса бир мунча камайди.

Табиий ва йўл-йўлак олинди-дан газлар турли кимёвий маъсу-лотлар ишлаб чиқариш учун асосий манбаларнинг биридир. Табиий газ асосида ишлайдиган ва кимё маъсулотлари ишлаб чиқара-диган корхоналарини қуриш кўмир асосида ишловчи шу турдаги кор-хоналарини қуришга нисбатан ар-зон тушадиган ишлаб чиқарилаётган маъсулот таънариҳи ҳам бирмунча паст бўлади.

Табиий газ асосида синтетик аммиак ишлаб чиқаришнинг техно-логик процессини ишлаб чиқиш республикамиз саноати олдига

турган мўҳим вазифадир. Шу ма-сала ҳал этилса, арзон минерал ўғит ишлаб чиқариш мумкин бў-лади. Ўзбекистоннинг табиий ва йўл-йўлак олинди-дан газлари асосида йиллик полимерлар кимёси саноатини барпо этиш мақсадида мувофиқдир.

Табиий газларни кимёвий йўл билан дастлабки қайта ишлаш со-ҳасиди асосий вазифалар. Фик-римизча қуйидагилардир:

1. Тўқимачилик устаси водород олишининг арзон ва серумум йў-ларини қидириб топиш.

2. Водород ишлаб чиқаришнинг арзон ва самарали йўларини иш-лаб чиқиш.

3. Кимёвий процессларини тезла-тиш учун қислородни қўллаш ма-салаи.

ГАЗ ВА КИШИЛАР

Табиий газ қунадлиқ турмуши-мизга тобора кўпроқ сингирб бо-ряпти.

Коммунал ҳўжаликни ва уй-рў-ғон ишларини газлаштириш то-бора кенг тус олмақда. Шу сабабли техник жиҳатдан мукамил, арзон ва қулай газ аппаратларини яра-тиш ва ишлаб чиқариш, шунинг-дек, газини тўла-тўқис ёнғилғининг амалий йўларини қидириб топиш мақсадида мувофиқдир.

Саноат корхоналари ва комму-нал-маирий эҳтиёжлар учун етар-ли миқдорда турли газ қоллоқ-ликлар, кўр ювчи машиналари ва кўр қуриш шифалари, со-қилли рестороан плиталари ишлаб чиқарилиши керак.

Ўрта Осиё республикаларида, ҳусусан, Ўзбекистонда ёз қунари учун жуда исб четади. Шунинг учун ҳам илора ва уй-жой бинола-рини газ ёрдамидан совутиш ма-салаи ҳал этиш керак. Республи-камизда бирорта ташкилот ҳам шу мақсад билан шуғулланмапти.

Газ приборлари ва аппаратлари иш-тини автоматлаштириш лозим. Шаҳарларимизни газлаштириш п-и кенг қўламоқда олиб борилаётганли-ги туфайли телемеханизация вос-италари билан таъминланган дис-петчерлик хизматини ташкил этиш лозим бўлади.

Маълумки, мамлакатимизда иш-лаб чиқарилаётган ёнғилғининг ян-гилари

САМАРҚАНД ЛОКОМОТИВ ДЕПОСИДА

ЗАМОНАВИЙ ЦЕХ

Депода тепловозлардан фойдала-ниш тобора кенгаймоқда. Аммо қў-ратли локомотивнинг асосий узел-и—гидравликаларни бутунча олиб, айри-айри ремонт қилаётган цех бўлгани-ишда энча қийинчиликлар туғдира-ётди. Ҳақиқатда бу қийинчилик хоти-ма берилади. Локомотив гидравлика-рини битта-бит ремонт қилаётган янги цех қуриб битказилди. Цех замонавий техника билан жиҳозланди. 10 тонна юк кўтарга оладиган кран ва бошқа тақомиллашган механизмларнинг й-ратилиши ремонт ишларини тезла-штириб, меҳнат унумдорлигини оши-ряпти.

ҚУДРАТЛИ СТАНОКЛАР

Ердимчи цех—депонинг асосий участкаси. Зарур деталларнинг й-вақтида сифатида ремонт қилиниш-и—локомотивлардан самарали фойдала-

чилишини асосий омил. Шунинг учун бу цехнинг ишлаб чиқариш қуввати-ни ошириш мақсадида 4 та қулиш тоқарлик станоклари монтаж қили-либ ишга туширилди. Бу локомотив-ларнинг тез ремонт қилинишини таъ-мин этмоқда.

ОҒИР ЮКЛИ ПОЕЗДЛАР

Локомотивлар бригадалари қи-ялб оғир юкли поездаларни бошқар-моқда. Кейини 3 ой ичида 1600 ва яқин оғир юкли поездалар бошқа-рилади ва қиларда нормадан ташқари 803 миң тонна ҳалқ ҳўжалиги ки-ялари тошилди.

Оғир юкли поездаларни бошқа-риш—янгилаи тежаш манбаи. Шу даяр ичида 3 процентдан кўпроқ ёнғилғи иқтисод қилинди.

Ж. ХОЛҚОСИМОВ

ПАРТИЯ ТУРМУШИ

КАДРЛАР БИЛАН ИШЛАШ ЁМОН ҚЎЙИЛГАН ЖОЙДА

Термиз шаҳар саноат корхона-лари, қурилиш ва транспорт таш-килотларида 300 дан кўпроқ олий ва махсус ўрта техника билми-га эга бўлган мутахассислар ишла-япти. Улар орасида ўз сиёсий ва умумий билимларини ошириб, янги маълумотини тақомиллаштириётган-лар кўп.

Бироқ, шаҳар партия комитети кадрлар билан ишлаш соҳасида жиддий хато ва камчиликларга йўл қўймоқда. Шаҳар партия комите-тининг секретари С. Соҳибов, Г. Ким ва А. Аҳмедова ўртоқлар кадрлар танлиниб тасдиқлангандан кейин «хатма иш битди» деб ҳис-облайдилар. Раҳбарлик ишларига юборилган кишиларнинг фаолияти билан қизиқмайдилар, уларга нис-батан талабчанлигини бушаштириб юбориладилар. Бу эса мўҳим учас-таларга тасодифий кишиларнинг ўрнатилишига, давлат ва партия манфаатларига хилоф ишлар қилинишига сабаб бўляпти.

Масалан, шаҳар савдо ташки-лотлари, ишчилар таъминот бў-лимларидаги раҳбарлик лавозимида илгари давлат мулкни ўй-лаб, катта растроголар қилиб су-данган кишилар ишлайпти. Фай-заматов, Чихайдоев, Мамедов, Да-роновлар ана шундай шахслардан эди. Улар қишда вақт ичида ўзла-рини ишлаб турган жойларда яна катта растроголар қилиб, жавоб-гарликка тортилдилар.

Шаҳар савдо ташкилотининг ди-ректори ўртоқ Юсубов, дарё пор-ти ва темир йўл узели ишчилар таъминоти бўлиминининг бошлиқ-лари кадрлар танлашда ўзбoшим-чаллик қилмоқдалар. улар киши-ларни ишга олиш ва бўшаишга бошлангич партия ва касаба со-юз ташкилотларининг фикри билан ҳисоблашмайдилар, шаҳар партия комитетининг раҳбарлари эса улар-нинг бу ҳатти-ҳаракатларига нис-батан муросасозлик қилиб келип-тилар. Натижада савдо ташкилот-лари тармоқларида қўли эгри ки-шилар жойлашиб қолмоқда. Улар ҳаридорларнинг ҳақини тарозидан, эндиан, бўлидан уриб, шахсий бой-лик ортиришмоқдалар.

Шаҳар савдо ташкилоти раҳбар-лари ёш мутахассислар тайёрла-ришга турсин, ҳатто савдо билми юртини битириб кетсалар, ёш кадр-ларини бўламлиқ баҳоналар билан ишга жойлаштирмай қолляпти. Ма-салан, кейинги олти ой ичида ша-ҳар савдо бўлимига юборилган 21 киши мутахассисдан атғиси 7 киши иш билан таъминилди. Қолган 14 мутахассис ҳеч қандай шароит яратиб берилмагани, «ерта кел, илдин кел» деб сарсон қилинган-ликлари сабабли бошқа жойларга кетиб қолганга мажбур бўлидилар.

Шаҳар савдо бўлимининг ди-ректори ўртоқ Юсубовни ўз агро-фия илгари савдо ишдан ҳайдал-ган, судланган, «топганини арра» қилувчи эски «тулақ»ларни йи-ғиб олмақда.

Шаҳар партия комитети қури-лиш ва саноат корхоналаридаги махсус вазифаларга амалий ишда синалмаган, тасодифий шахслар-ни юбориб, жиддий ҳаётларга йўл қўймоқда. Масалан, шаҳар қури-лиш бошқармасининг бош инже-нерлиги лавозимига Егоров деган киши тасдиқланган эди. Кейинча-лик маълум бўлишича у узоқ вақт-дан бери ўз болалигига нафақа тўлашдан қочиб юрган киши бўлиб қолди.

Ҳозиргача шаҳардаги меҳинча муассасалари, маҳаллий саноат ва мактаблар ихтисосли кадрлар бил-ан етарли таъминланган эмас.

Шаҳар партия комитети ва ша-ҳар иқтисодиёт комитети кадрларнинг мўҳим ишлаб қилишлари учун те-гишли маирий шароит яратиб бе-ришмайди, уларни уй-жой билан таъминламайдилар. Шу сабабли кўпгина мутахассислар тез-тез ал-маниб турмоқда. Бошқа ишга ке-лиш қолмоқда. Шаҳарда инжени-ер, техник, ўқитувчи ва врачлар етиш-маётганининг сабаби ҳам шунда. Ўтган йили дарё портда 300 ки-ши турли сабаблар билан ишдан бўшаишган.

Шаҳар партия комитети кадр-лар тайёрлаш, уларни тарбиялаш ва малакасини оширишга етарли

этибор бермайдилар. Шаҳар мак-табларидаги ўқитувчиларнинг я-рмига яқин олий маълумотга эга эмас, баъзи саноат корхоналари-нинг раҳбарлари эса ҳатто ўрта маълумоти йўқлигига қарамай ўз малакасини оширишга қизиқмай-дилар. Кондентер комбинати, маирий комбинат ва нон заводи директор-лари Назаров, Тарасова ва Печер-кина ва бошқалар ана шундай раҳбарлардир.

Кадрларга нисбатан назорат ва талабчанлиқнинг бўш қўйилиши айрим раҳбар ҳодимларнинг «но-жўн» ҳаракатлари қилинишига йўл очиб бермоқда. Авторитетнинг со-биқ бошлиқ коммунистик Ермишкин ва шоферлар тайёрлаш, манбаи-нинг директори Бирюков сохта ҳужжатлар ёзиб, давлат маблаг-ларини ўзлаштиришганлар. 53-авто-база директори Герасименко, 1-қурилиш бошқармасининг дирек-тори Безрукийни кўзбўйимчилик ва ёлгон «сводка»лар бериш билан шугулланиб кетилган.

Бу фактлар шаҳар партия коми-тетини, унинг бюроси ва секретарла-ри кадрларни танлаш, тарбиялаш ва жой-жойига қўйиш иши билан юзаси шугулланаётганлигидан, бу мўҳим ишни фалат пленум ва йи-ғилишларда эста олиб, суғирга учу-тиб қўётганларидан дарак бера-ди.

Тўғри, шаҳар партия комитети-нинг биро ва пленумларида кадр-лар ҳақида кўп таълиб бўлиб туради, бу ҳақида яхши қарорлар ҳам қа-бул қилинади. Лекин, бу қарорлар-нинг иқтисодиёт ишлари билан тек-ширилмайди, қорозда қолиб кета-веради. Шаҳар партия комитети-нинг бундан бир ой олдин бўлиб ўтган пленумида ҳам кадрлар ма-салаи муҳокима этилган эди. Ях-шигина тақлиф ва мулоҳазалар ай-тилиб, тегишли қарор ҳам қабул қилинган эди. Аммо, ўшандан кей-ин ҳам кадрлар билан ишлашда жиддий ўзгариш ясалгани йўқ.

А. ХАЛИЛОВ.

«Қизил Ўзбекистон» муҳбири.

Шоли уруғчилигини яхшилаш керак

Республикамиздаги илгор қол-ҳ ва совхозларнинг тақрибисан уруғчилик ишлари яхши йўлга қўйилса, шолдан энг юқори ҳосил олиш мўҳимаси экинчиларни қўрат-моқда. Ҳопамизда, Гулран районидидаги Сталин номи, Сур-хондарё области, Шўрчи райони-даги «Искра», Тошкент области, Ўрта Чирчик районидидаги «Поляр-ная звезда», Самарканд районида-ги Карл Маркс номи қоллоқлари ва бошқа жуда кўп ҳўжаликлар уруғчилик ишларини яхши йўлга қўйиш, энг яхши уруғларни экин, экинчи меҳр билан парварниш ки-лиш ва шу каби агротехника тад-бирларини пухта амалга ошириш йўли билан ҳар гектар ерда 40 центнердан 70 центнергача шол ҳосил олмақдалар.

Шунга қарамай, қўнига қоллоқ-ларда шолни уруғчилиги яхшилан-ди етарли эътибор берилмади. Бундай ҳўжаликларида шол экин-тидан ҳар йили бакаримали қол-моқда. Шолдан жуда паст ҳосил олинмоқда. КПСС Марказий Ко-митетининг йилар Пленуми бун-ни каттик қоралади. Шу билан бир-га шолдан мўл ҳосил етиштириш учун аввало уруғчиликни тўбдан яхшилаш, сараланган уруғларини-га экин, шу мақсадда ҳар бир шолкор қоллоқ ва совхознинг ўз уруғчилик участкаси бўлишига эришиш зарурлигини алоҳида ўқ-тириб ўти. Бунинг учун репуб-ликаимиздаги ҳар бир шолкор қоллоқда катта имкониятлар бор.

Ҳозир республикамизда шол экинмоқда. Келгус йилда ҳар бир қоллоқнинг ўз уруғчилиги экин, эришиш учун ҳам қайси шолкор ҳўжалигининг махсус уруғчилик участкаси бўлишини шу қулларда таъминлаш зарур. Уруғчилик иш мақсадида шол экин учун энг яхши участкаларни ажратиш, ерки экин олдидан яхши ишлаш, рабонлаштиридан, илмий, тадқиқот муассасалари тасвир қил-ган энг яхши ва юқори ҳосилли, бириччи, репродукция уруғларини энг қулай агротехника муддатла-рида юқори сифатида экин олиш, экинларни яхшилаб парварниш қи-лиш зарур. Энг яхши уруғларни экин шолдан юқори ҳосил олиш имкониятини беради, шу билан бирга уруғчиликнинг сифатини ях-шилаш учун ҳам шароит яратила-ди.

Одатда ҳар бир шолкор ҳўжа-лида барча шоллоқнинг камида 10 процентига уруғчилик олиш ма-қсадида шол экинлади. Шундай қи-линганди ҳар бир ҳўжалик ўз

уруғчилиги етарли равишда эга бўлади, ҳатто ҳар эҳтимолга қар-ши уруғчиликдан эстрахованс фон-дига эга бўлиш имконияти туғила-ди. Юқори наф уруғчилик олиш учун ҳосилдор ерларни ажратишнинг ўзини кифой қилмайди. Шолло-қларни бегона ўтлардан ўз вақти-да тозалаб туриш, экинни сувга яхшилаб қондириш керак.

Ерки экинга тайёрлашда ва уруғчилик участкасидаги экинни пар-варниш қилишда прогрессив усул-ларни кенг қўлланиш, бунинг учун тақрибкор кишиларни аж-ратиш, уларнинг яхши ишларини учун ҳамма шарт-шароитини яратиб бериш талаб этилади. Уруғчилик участкасининг ҳосилдорлигини ошириш, йиллик, салмоқли уруғлик олишнинг эришиш учун минерал ўғитдан фойдаланишга алоҳида эътибор бериш керак. Биринчи навбатда ерга минерал ўғит со-лиш, азоти ва фосфорли ўғитлар-ни оширилган миқдорда, яъни ҳар гектар ерга 100-150 килограмдан ишлатиш зарур. Дондор минерал ўғитларини шолнинг ўсиш даври-да озунча сифатида 2-3 марта со-лиш маъқулдир. Бу эса уруғчилик олиш мақсадида экинган шолнинг яхши ривожланишини ва ҳосилдор бўлиб ўсишини таъминлайди. Бундай участкаларда уруғчиликнинг сифати яхши бўлади.

Маҳаллий ўғитдан гўн сифати-да фойдаланиш жуда катта аҳамия-тга эгадир. Уруғчилик участкала-рига қўйилган гўн солинса, ер-нинг унумдорлиги ошади. Лекин маҳаллий ўғитни фосфор билан аралаштириб, асосан ҳайлаш вақ-тида солиш керак. Бундай ҳолда ҳар гектар ерга 18-20 тоннадан гўн бутун дала бўйлаб сочилиши, сўнгга эса ўғитлаш билан 60-100 килограмдан фосфорли ўғит со-линади. Шундай қилинса, маҳал-лий ўғит фосфор билан яхши ара-лашадиган ва ерга чўқиб сингиди.

1960 йилда республикада шол-кор ҳўжаликларининг фақат 59 процентини шолни уруғчилик билан ўзини

